

ВІСНИК ПЕРЕЯСЛАВЩИНИ

СЕРЕДА, 2 ЛИПНЯ 1997 РОКУ №76 (9457)

Громадсько-політична газета.

Заснована в 1925 році.

Ціна договірною.

З ПОТОКУ НОВИН

Чеський Президент стане у нас

Почесним доктором

Триває офіційний візит до України Президента Чеської Республіки Вацлава Гавела. Відомо, що програма візиту Вацлава Гавела огляне об'єкт "Саркофаж", побуває у місті Прип'ять, познайомиться з культурно-історичними пам'ятками столиці, відвідає театр "Оуфізі" та на виставі "Ауденція", поставленою за його п'єсою, зустрітеться з авторами та акторами. В університеті ім. Тараса Шевченка відбудеться церемонія присвоєння президенту звання Почесного доктора.

Халтурний бюджет затверджено,

але в дію не введено

Так одне затвердження парламентом України 27 червня Закону "Про державний бюджет на 1997 рік" газета "Київські відомості" затвердження це лише фактичне, а не формальне, оскільки закон прийнято лише в першому читанні, а сьогодні має відбутись повторний його розгляд. Проте, бюджет фактично вже є. Радості, щоправда, у парламентарів немає, що очевидно пояснюється втратою депутатів та сумнівною якістю документа. Довідки держбюджету затверджені в сумі 22 млрд. 418 млн. грн., розходи — 28 млрд. 122 млн. грн. Таким чином, бюджетний дефіцит склав 5 млрд. 704 млн. грн. Проблема в тому, що чіткого механізму покриття бюджетного дефіциту не розроблено і, хоча, що бюджет призначений на виконання.

На хвилях Дніпра

Грандіозним шоу "На хвилях Дніпра" відкрився День молоді України у Києві на Співочому полі. Голова міської адміністрації відзначив двадцять практиків молодіжних служб. Крім шоу, відбувся концерт рок-музики у Голосіївському парку, концерт "Ти молодий, і цей день для тебе!" на Майдані Незалежності. Крапку у святі поставив шикрикий фейєрверк. Цього ж дня вся молодь Переяслава, а також ті, хто вже себе молодим не вважає, також відзначала свято на хвилях і мальовничих берегах Дніпра. І веселились переяславці звитрою не гірше, бо асфальт у Києві плавився, а хвилі Дніпра були справжні, а не в програмі шоу. А ввечерю була молодіжна дискотека, і в небо летіли сигнальні ракети — чим не фейєрверк?!

Підготував
Олександр ФАНДЄВ

ЗАСІДАННЯ КОЛЕГІЇ РАЙДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

Готувати сани треба не у вересні, а вже зараз

У селі Переяславське 26 червня відбувся чергове — третє засідання колегії при голові райдержадміністрації. На ньому було розглянуто чотири питання.

Першим слухалося "Про роботу виконкому Переяславської сільської ради, підприємств, установ і організацій, які розташовані на її території, на підготовці народногосподарського комплексу до осінньо-зимового періоду 1997-98 років". Другим стояло питання "Про стан виконання розпорядження голови обласної адміністрації від 6.03.97 року №126 щодо стабілізації соціально-економічного розвитку, розв'язання гострих проблем у соціальній сфері району, а також про хід запровадження Конституції України". По обох питаннях доповідала начальник управління економіки райдержадміністрації В.С. Усик.

Загалом Переяславське — село специфічне. Його ніби дотримують відразу сім чиньок, а що виходить — про це якраз і йшла мова. На території села знаходяться комбінат хлібопродуктів, залізнична станція, відділок КСП "Жовтень", підрозділи районних фірм, таких як райагропостач, райсплгоспхима, районне шля-

хово-будівельне управління, райспоживспілка і т.д.

Ситуація у селі така. Голова виконкому сільської ради В.В. Кириленко говорить, що всі заходи по підготовці сільської інфраструктури — господарського комплексу і соціально-культурної сфери до зимового періоду виконуються згідно плану і їх аналіз буде проведено у серпні-вересні. На колегії ж йшлося про те, що в умовах нинішнього року готувати сільські об'єкти — школу, дитсадок, клуб і т.п. до зимового періоду треба вже зараз. Щоб потім не бігати за згаданими ниньками, як це було тут, зі слів першого заступника голови райдержадміністрації М.В. Харченка, у минулому році. Коли районній адміністрації доводилося в аварійному темпі ліквідувати недоробки місцевого керівництва.

Реальність така, що двічі школа в Переяславському знаходиться у аварійному стані. Однак її треба підремонтувати до осені, бо надій, що скоро в селі побудується нова школа, мало. Хоча і сільське керівництво, і районне оббили немало порогів, аби пробити фінансування будівництва, але зведення школи заважало на початковій стадії — будівельники за-

били лише кілька десятків палів під фундамент. Оце і все.

Будинок культури у селі є. Однак комісія, яка виїжджала в Переяславське напередодні колегії, знайшла значні упущення в роботі цього закладу культури. Передусім — як від приміщення, так і від території навколо нього, вівало занедбаністю. До речі, подібне враження справляють й інші сільські об'єкти, як ті, що у віданні сільської ради, так і об'єкти, що належать згаданим вже організаціям. Бур'яні стоять, як біля комбінату хлібопродуктів (їх саме косили під час засідання колегії), так і на території бази райспоживспілки, як біля згаданого будинку культури, так і навколо автомобільних доріг і залізничних колій. Одним словом — сім чиньок.

Голова райдержадміністрації П.Г. Качалда говорив про те, що ми всі уміємо критикувати керівників держави, але не бачимо своїх недоробок. І бур'яни, ями з мазутом, кістки тварин, які десятки років лежать на складах райзагтоскоопрому у Переяславському — тут навести порядок можна вже й своїми силами без допомоги президента чи членів уряду.

Всі проблеми в тому, говорить Петро Григоревич, що ми звикли чекати

ініціативи і підтримки зверху. А сьогодні треба бути господарями на місцях — у селі, в районі і т.д. — брати на себе відповідальність, не спати і не сидіти склавши руки, а ворушитися. Проблема Переяславської сільської ради в тому, що вона не поставила завдань керівникам тих організацій, які тут базуються, по благоустрою села, по підготовці його до осінньо-зимового періоду. Одним словом, не відчувається рука господаря.

У обговоренні перших двох питань на колегії виступили також начальник районної шляхово-будівельної організації В.Д. Абламський, директор райзагтоскоопрому М.І. Дем'яненко, голова правління райспоживспілки Н.В. Багно, головний лікар району В.Г. Яковенко, перший заступник голови райдержадміністрації М.В. Харченко та інші.

По третьому і четвертому питаннях — розвиток спорту в районі і ліцензування підприємницької діяльності — виступили з інформаціями завідувачі відділами райдержадміністрації Є.В. Черней і О.С. Пасарева.

Юрій РОЗОВИК

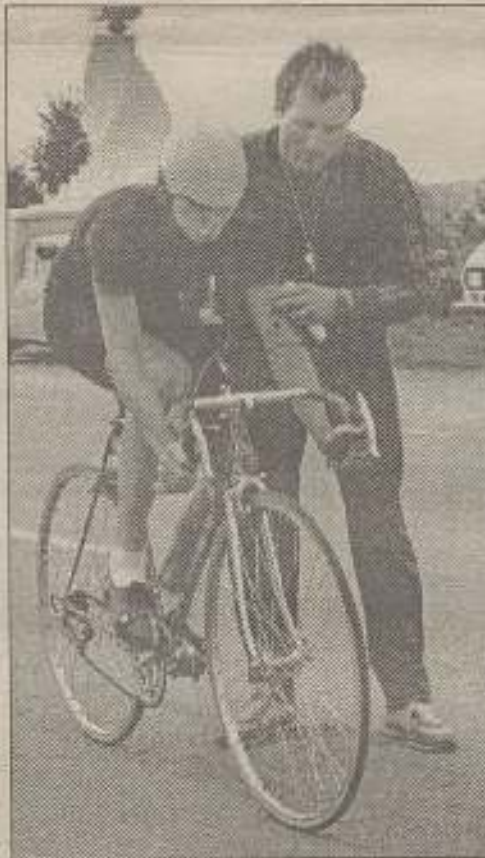
"ВІСНИК ПЕРЕЯСЛАВЩИНИ" МОЖНА ЩЕ ПЕРЕДПЛАТИТИ ДО 6 ЛИПНЯ

Сьогодні не всі, хто хотів, отримали нашу газету. Почалось друге півріччя. У когось не було грошей, інші просто за клопотами забулись поновити передплату.

Не впадайте у відчай. У Вас є ще час до 6 липня.

Поспішіть на поштове відділення або в редакцію і вам передплатять "Вісник Переяславщини", який ви будете отримувати вже із 8 липня.

Не упустіть останній шанс!

В дорогу далеку, життєву провондає тренер

Чотири майстри міжнародного класу, близько десяти майстрів спорту, сотні розрядників і просто любителів велоспорту — не кожен столичний тренер може похвалитись такими здобутками. А тренер міської ДЮСШ Микола Горбенко, можна сказати, завдяки власному досвіду й ентузіазму виховував і виховує справжніх професіоналів-велосипедистів, які славу про Переяславську школу велоспорту несуть по всьому світу і які відстоюють спортивну честь України на найпрестижніших змаганнях. Можна було б, вважає тренер, досягти ще кращих результатів. Але все впирається у брак коштів, інші матеріальні проблеми. Хоча ентузіазм переяславських велосипедистів не згасає.

(Закінчення на 3 стор.)

У МІСЬКВИКОНКОМІ

Кому бути власником багатоквартирних будинків

Семинар, який відбувся днями в приміщенні міської ради, викликав неабиякий інтерес і навіть дискусії серед його учасників. У семінарі взяли участь депутати міської ради, голови будинкових комітетів, представники виконкому міської ради та служб, які забезпечують життєдіяльність міста.

Заступник голови міськвиконкому В.О.Хоменко ознайомив присутніх із темою семінару. Вона дещо незвична і нова для нашого міста. Мова йшла про створення об'єднань

співвласників житла (кондомніумів). Суть проблеми в тому, що нині в Україні і нашому місті зокрема все більше квартир приватизується. Тобто квартири переходять у приватну власність мешканців. У той же час будинок, в якому квартири знаходяться, як і колись обслуговується державою або відомством, якому він належить. Така ситуація породжує немало проблем. А в житті призводить до того, що поступово багатоквартирні будинки, особливо їх нежилі приміщення (під'їзди,

підвали, горища), фасади, комунікації поступово й безповоротно руйнуються без належного догляду.

Як же бути? Саме про це і йшла мова на семінарі. Представники американської фірми "Падко" Вікторія Погорелова та Оксана Зіневич розповіли про досвід створення об'єднань співвласників багатоквартирного будинку, як світовий так і наш, український. Схема проста — власники житлових та нежитлових приміщень певного будинку створюють на загаль-

них зборах об'єднання, обирають керівні органи (правління), яке і буде вести всю роботу по управлінню фінансами та необхідними роботами по догляду за будинком і прилеглою територією. Звичайно для реалізації цієї схеми необхідно добре потрудитись і узгодити немало проблем. Про них і йшлося на семінарі. Багато запитань виникло в учасників. Як будуватимуться стосунки між власниками приватизованого та державного житла? А чи не призведе така реорганізація

до зникнення ЖЕКу? і т.п. Поки що люди насторожено ставляться до чергового житлового нововведення. Але слід зазначити, в Україні вже діє більше 300 подібних об'єднань і рано чи пізно це може бути єдиним порятунком для багатоквартирних будівель. Адже і сьогодні в ЖЕКу коштів вистачає хіба що на дрібні невідкладні ремонти. Отже треба власникам думати, рахувати, вивчати досвід, і очевидно, об'єднуватись для власного ж блага.

Анатолій РОЗСОХА

ГАЗЕТА

**Вісник
ПЕРЕЯСЛАВЩИНИ**

Засновник:
Переяслав-Хмельницький міська та районна ради народних депутатів, журналістської колектив газети.
Газета видається з 1925 року.
Регістраційний №КІ-52 від 16.03.94

Редактор
Анатолій РОЗСОХА

Редакція газети:
256110,
м. Переяслав-Хмельницький,
вул. Шкільна, 45,
2-й поверх
Р/р №000363502
у Переяслав-Хмельницькому
відділенні
АК АПБ "Україна"
МФО 321273.

ТЕЛЕФОНИ:
тел./факс
5-13-44 — редактор.
5-14-37 — відповідальний секретар, відділ суспільно-політичного життя, бухгалтерія
5-16-11 — відділ реклами та соціальних проблем.
5-17-65 — відділ промисловості та сільського господарства.

Виходить у вівторок, середу, п'ятницю і суботу.

Передплатний індекс 61975
Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точку зору автора.
Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори публікацій.
Рукописи не рецензуються.
Листування з читачами ведеться тільки на іпшальних газет.
При передруку наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

Номер набрано та зверстано центром комп'ютерного макетування газети "Вісник Переяславщини".

Номер віддруковано малим поліграфічним підприємством "Буклет" м. Переяслав-Хмельницький, вул. Шкільна, 45.
Тел. друкарні 5-14-49.

Тираж 3947.
Зам. №76

СВІТ АВТО

Дивитись можуть усі, купити — одиниці

5-й Міжнародний автосалон SIA/MAC'97, який відбувся в кінці травня на початку червня в Києві, і дотепер притягує увагу бізнесменів, автолюбителів, преси.
Цього разу на автосалоні були акредитовані 2 журналісти і від нашого видання. Це очевидно були єдині представники місцевої преси, яких офіційно запросили для висвітлення роботи салону.

Цьогорічний київський автосалон мав ряд специфічних особливостей. Вперше він проходив під патронатом уряду України та при підтримці державних структур. А саме — Міністерства транспорту України, Міністерства машинобудування, військово-промислового комплексу та конверсії України. Організатором-упорядником виступив промислово-інвестиційний концерн "Автоекспо".

Про масштаби автосалону свідчить те, що в його роботі взяли участь 140 фірм із 16 країн світу.

Серед них лідери світового машинобудування GENERAL MOTORS, MERCEDES BENZ, AUDI, OPEL, VOLKSWAGEN, FORD, PEUGEOT, SUZUKI, SUBARU, KIA, SKODA, DAEWOO, КраЗ, ЛАЗ та деякі інші. Було також широко представлено продукцію фірм виробників автозапчастин, автомобільних аксесуарів, обладнання для техобслуговування автотехніки — BOSCH, MONROE, MOBIL, MICHEUN тощо.

Щодо самої виставки, то мабуть не вистачило б і дня, щоб ближче познайомитись із її експонатами. На стенді DAEWOO можна було годинами спостерігати шоу програми з участю струнконогих дівчат. Бельгійська компанія "MONROE" проводила лотерею, де кожен із учасників, відповівши правильно на запитання анкети, міг виграти комплект амортизаторів для свого автомобіля. Стенд AUDI притягував до себе як двома зовсім новими моделями, так і демонстрацією надійності ременів безпеки. Спеціальна установка дозволяла водію і пасажиру пережити гострі відчуття від перекидання авто догори колесами. А ще у відвідувачів викликав подив 150-кілограмовий алюмінієвий кузов Audi, який практично не піддається корозії. MERCEDES-BENZ на салоні виступив із новинками, які не могли лишити байдужим жодного авто-

любителя. Це SLK-200, "Міні-V", SLK-230. Презентація цих моделей у Європі почнеться тільки з 14 липня. "ВІННЕР-ФОРД" представляв б новинки сезону: ФОРД-ЕСКОРТ, "ФОРД-ТРАНЗИТ", "ФОРД-МОНДЕО", "ФОРД-ЕКСПЛОРЕР", "ФОРД-ВІНДСТАР", "ФОРД-ЕСКОРТ-ВЕН".

Представники німецької фірми "TIP-TOP" демонстрували різноманітне обладнання для шиномонтажу і ремонту камер та шин. На очах у публіки за лічені хвилини з допомогою спеціальних пластирів проводилось заклеювання шин без будь-якої вулканізації.

Про виставку, її стенди, експонати можна було б розповідати довго. На жаль, далеко не все, що тут демонструвалось, доступне пересічному громадянину України. Хоча багато престижних автомобілів уже в перший день обзавались табличками "Продано". Це при тому, що

одні з найдешевших автомобілів SUZUKI Swift мають ціну 9-10 тис. доларів США. А ще учасниками виставки нашій редакції було надано найширшу інформацію про українські представництва автомобільних фірм світу та фірм, які виробляють усе, що стосується автомобілів та їх обслуговування. Редакція готова поділитись цією інформацією із зацікавленими особами. Адже і вулиці нашого міста все більше заповнюють іномарки.

Анатолій РОЗСОХА
Фото Олександра ФАНДЄЄВА

Спеціалізація — професійний переклад

Днями отримав ліцензію Міністерства освіти на проведення освітньої діяльності Київський інститут перекладачів — перший в Україні спеціалізований вуз в галузі перекладознавства. Основна перевага інституту, утвореного при Національній академії наук України за участю провідних фахівців факультету іноземної філології Київського університету ім. Тараса Шевченка, — це сильний кадровий склад викладачів англійської, німецької та французької мов.

Вже в найближчій перспективі Київський інститут перекладачів планує об'єднати потужні, далеко ще не вичерпані можливості наукових установ та інститутів Національної академії наук України та потенціал кафедр іноземних мов провідних вузів Києва.

Навчання бакалавра-перекладача з однієї мови та зі знанням другої в інституті триватиме 4 роки, спеціаліста-перекладача з двох іноземних мов — 5 років. Для абітурієнтів, що вже мають вищу освіту, строк навчання може бути скорочений до 2,5 років. Для особливо обдарованих слухачів передбачена можливість спеціалізації у сфері художнього перекладу. До речі, цієї спеціальності раніше в Україні не існувало: художньому перекладу навчали тільки в Літературному інституті в Москві.

БУДІВНИЦТВО

Про самовільні забудови чи добудови різного роду в місті наша газета вже не раз писала. Вони не тільки псуєть зовнішній вигляд Переяслава, а і порушують чинне законодавство про містобудування. Щоб запобігти цьому, рік тому було створено інспекцію державного архітектурно-будівельного контролю. За цей час нею здійснювались перевірки, і складено 17 постанов про накладення штрафів на порушників в сфері містобудування на загальну суму 1290 грн. Не зважаючи на це, тенденції до зниження числа подібних правопорушень не видно. Тому варто нагадати, що на підприємства, організації, установи за подібні порушення відповідно до діючого законодавства можуть бути накладені штрафи до 50% кошторисної вартості побудованого, а також на керівників та службових осіб — до 20 неоподаткованих

Самовільні забудови — собі дорожче

мінімумів. Громадяни, які будують власні житлові будинки чи господарські споруди, за відхилення від погоджених планів забудови чи самовільну забудову можуть бути оштрафовані до 10 неоподаткованих мінімумів.

Проте штрафи не узаконюють побудоване з порушеннями. Крім штрафів, закон передбачає знесення "самовільних" споруд за кошти їх власників. Отже, будь-яке будівництво, капітал, реконструкція, перебудова на території своєї фірми, домогосподарства, підприємства і т.п. повинні проводитися згідно проекту, виданого відділом архітектури та містобудування мільківконкому (звертайтесь тел. 5-25-08, 3-45-08, 5-13-08). Більше того, самовільне будівництво чи встановлення збірно-розбірних гаражів, кіосків тощо може тягнути за собою не тільки

адміністративну, але і кримінальну відповідальність. На жаль, сьогодні далеко не всі забудовники це усвідомлюють. Таким хоча сказати, що самовільне будівництво чи порушення планів забудови приховати неможливо. Рано чи пізно це буде виявлено.

Також всі фізичні чи юридичні особи, які надають послуги в будівництві, проектуванні чи виготовленні будматеріалів зобов'язані мати державну ліцензію на виконання відповідних робіт. На тих, хто виконує вищевказані роботи без ліцензії, може бути накладено штраф в сумі вартості видачі ліцензії.

Отже, будувати, перебудовувати, реставрувати і т.п. краще у відповідності до закону. Повірте, так буде дешевше.

Петро БІЛЬЧЕНКО,
начальник міської інспекції

Наші консультації

Основний закон для прийняття бюджету 1997 року

Верховною Радою України

прийнятий закон "Про податок на додану вартість", а за ним — "Про внесення змін до закону України "Про оподаткування прибутку підприємств".

До відома головних бухгалтерів підприємств та господарств: останній закон опублікований в газеті "Урядовий кур'єр" №105-106 від 12.06.97 р. та "Голос України" №107 від 19.06.97 р. Закон дуже об'ємний — на 9 газетних сторінках і як видно, в більшій його частині заповнений у якомось із розвинених країн Заходу (мається на увазі насиченість його змісту фінансовими термінами розвинених ринкових відносин, ув'язани економічні зв'язки між суб'єктами господарювання та державою через податки). Бухгалтерам необхідно набратись терпіння і вчитати його до кінця.

Закон розпочинається словником термінів, яким необхідно опанувати, щоб в подальшому розуміти окремі положення закону.

Стаття 2 Закону визначає платників податку на прибуток підприємств. Деяка особливість цієї статті в тому, що передбачено філіям, відділенням та іншим відокремленим підрозділам платників податку мати банківський рахунок і вести окремий облік своєї діяльності, а, відповідно, і сплачувати податок за місцем розташування.

Слід відзначити, що новий Закон уже не визначає такі економічні категорії, як: реалізація продукції та її собівартість, а оперує термінами: валовий дохід, валові витрати, скоригований валовий дохід. Відповідно до статті 3 Закону, об'єкт оподаткування в прибуток, який визначений шляхом зменшення суми скоригованого валового доходу (валовий дохід мінус ГДВ, Актива, інші платежі) на суму валових витрат.

Статті 4 та 5 визначають валовий дохід та валові витрати, які бухгалтери повинні знати напам'ять, щоб не допускати неправильного підрахунку прибутку підприємства.

Цікаво нововведення передбачене ст. 6 Закону, де визначається перенесення балансових

збитків на наступні податкові періоди.

Стаття 7 подає оподаткування операцій особливого виду, як-то: оподаткування товарообмінних (бартерних) операцій, страхової діяльності, операцій з іноземною валютою, цінними паперами, оподаткування дивідендів, неприбуткових операцій і т.п.

Стаття 8 Закону (Амортизація) роз'яснює, що всі основні фонди будуть ділитись на 3 групи:

група 1 — будівлі, споруди, передавальні пристрої;

група 2 — автотранспорт та вузли до нього, меблі, побутові електронні, оптичні, електромеханічні прилади та інструменти, електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного опрацювання інформації, інформаційні системи, телефони і т.п.

група 3 — будь-які інші основні фонди, не включені в гр. 1 та гр. 2.

Дається формула визначення балансової вартості групи основних фондів. Причому, платники податку мають право самостійно застосовувати щорічну індексацію балансової вартості основних фондів та нематеріальних активів на коефіцієнт індексації. Дається формула. Надано також право самостійно застосовувати метод прискореної амортизації основних фондів, але при цьому не застосовується індексація.

Норми амортизації встановлюються у відсотках до балансової вартості кожної з груп основних фондів на кінець звітного періоду у розмірах:

група 1 — 5%

група 2 — 25%

група 3 — 15%, проте пункт 22.4 Закону передбачає на 1997 рік знижувальний коефіцієнт.

Стаття 10 Закону подає ставку податку для всіх платників податків у розмірі 30%. При виплаті за вигрешом, як юридичній так і фізичній особі (у казино, лотереї і т.п., крім державних грошових лотерей), утримується 30% у вигляді податку із суми вигрешу.

Стаття 11 визначає правила ведення податкового обліку, з якого бухгалтери повинні обов'язково ознайомитись. Стаття роз'яс-

нює дату здійснення тої чи іншої фінансової чи бартерної операції. Безнадійна заборгованість і що з нею робити, визначена у статті 12 — також необхідна інформація бухгалтеру.

Оподаткування сільськогосподарських підприємств виділено окремою статтею 14-ю. Згідно цієї статті сільськогосподарські підприємства сплачують податок у порядку і розмірах, визначених цим Законом, за підсумками звітного поточного року (за результатами роботи не за 1997 рік, а за 1998). Валові доходи і витрати, відповідно, протягом року підлягають індексуванню, виходячи з офіційного індекса інфляції.

Порядок нарачування і строки сплати податку подійються у ст. 16 Закону.

— подача декларацій по закінченню кварталу до 25 числа;

— річний звіт здається до 15 лютого;

— авансові внески щомісячно до 20 числа.

Є деякі зміни у фінансових санкціях до порушників Закону.

Стаття 20 передбачає, що при відсутності на момент перевірки бухгалтерських звітів і балансів, декларацій, розрахунків, пов'язаних з нарачуванням та сплатою податку — сплачують штраф у розмірі 10 неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

При повторенні порушень протягом 12 місячних податкових періодів, — сплачується штраф у сумі 10 неоподаткованих мінімумів, помножених на число таких порушень.

Якщо при перевірці виявлені незначні суми арифметичних помилок (5% від нарахованої суми за період, який перевіряється), то керівнику ДПА дано право приймати рішення про не застосування фінансових санкцій у вигляді штрафу. Пеня нараховується 120% облікової ставки Нацбанку.

Перерахована лише незначна кількість особливостей цього Закону. Хоч Верховна Рада і назвала його (закон) як доповнення до старого закону, але фактично це зовсім інший, новий закон. Старі знання старого закону сюди не підійдуть. З новим законом треба вдумливо ознайомитись.

Василь ГОНЧАРУК,
начальник відділу ДПА

Весільна парочка.

Фото Олександра ФАНДЄВА

ЧИМ ЖИВЕШ, УЧИЛИЩЕ?

Вчимося будувати своє щастя

"Щасливий той, хто щасливий у себе вдома", — писав Л.М. Толстой.

Як створити щасливу сім'ю, щоб вона існувала довгі роки, мала великий запас міцності, забезпечувала інтереси кожного її члена і сімейного союзу в цілому?

Майбутньому сім'янину потрібні практичні навички, необхідні знання з психології та педагогіки (подружжю доведеться виховувати не тільки дітей, але і самих себе). Йому потрібно знати, якими повинні бути моральні устої сім'ї, психологічний клімат, як планувати сімейний бюджет, вести домашнє господарство. Ось тому наше ПТУ №22 не залишається осторонь такої важливої проблеми, як підготовка юнаків та дівчат до складних обов'язків чоловіка та дружини.

Протягом навчального року юнаки та дівчата II та III курсів були слухачами лекцій "Відверто про важливе". Зі змістовними лекціями про культуру інтимних відносин, сімейний бюджет, любов і побут, культуру поведінки закоханих та іншими виступили викладачі училища Т.С. Мартинюк, А.І. Хасаншина, С.Т. Занченко, О.І. Лісова, Т.А. Чермерис, Н.А. Черничко, Н.Ю. Вовк, Г.О. Гусова.

Надзвичайно цікавими були зустрічі з лікарями. Так лікар Н.Ф. Філімонова ознайомила учнів з засобами шкідливого планування сім'ї, сучасними методами і засобами контрацепції. А санітарний лікар Л.С. Гармаш розповіла про венеричні захворювання та їх профілактику. Основним положенням сімейного права була присвячена лекція юриста В.О. Васюкна. Він ознайомив учнів з умовами вступу до шлюбу, сімейним кон-

трактом, правами та обов'язками батьків, порядком всиновлення, в також з умовами розриву шлюбних відносин. Кількість запитань, учнів після виступу юриста переконливо свідчила про те, що лекція була цікавою і актуальною.

Скільки горя, сліз і страждань приносить в сім'ї наркоманія! Про вплив наркотиків на нервову систему людини, її життя, потомство розповіла учням психолог соціальної служби для молоді І.О. Байло. Вона дуже цікаво і змістовно прочитала лекцію "Наркоманія, як вона є".

А потім був конкурс творів на тему: "Сучасна сім'я — стан і перспективи". Учні розмірковували над питаннями ролі сім'ї у вихованні підлітків, покоління, про сучасну молодь, про шлюбні відносини в молодих сім'ях, про їх майбутнє в нашій молодій державі. Цікавили та змістовними були твори Наталки Занець (її твор визначений замірками), Мирослави Митрофаненко, Вікторії Пітель, Олександри Вірської, Олександри Шелеста та Оксани Федосенко.

Читаючи твори конкурсанти, не можна було не помітити, що всі вони розуміють: в житті — як на довгій ниві. Будуть в ньому і несподіванки радостних зустрічей, і складності суворих перешкод, і щастя відкриттів, і гірка втрата і розчарування. І тому дім свій потрібно збудувати так, щоб жилося в ньому весело й радісно, щоб славилися їм традиційними руками, гостинністю, щоб повнілися щибетом дитячих голосів.

Ольга ПАЛАТНА,
заступник директора
з навчально-виховної
роботи ПТУ №22

В дорогу далеко, життєву провонджує тренер

(Закінчення, поч. на 1 стор.)

Більшість секцій міської дитячо-юнацької спортивної школи не так давно переїхали і нині діють в приміщенні середньої школи №7. Зокрема, секція велосипедного спорту розмістилась в частині підвалу, де, крім коридору, в її розпорядженні є дві кімнати. Керівник юних велосипедистів, їх тренер Микола Горбенко не дуже задоволений цим новосіллям. Говорить, що не знає, чому їх переселили з колишнього приміщення ДЮСШ, але там було значно краще і зручніше. До того ж, віддавши підвал, їм ніхто і копійки не дав на облаштування тут. Між тим за чотири місяці, як секція на новому місці, тренер власним автомобілем перевіз сюди і все її майно — тренажери, велосипеди тощо. І зараз менша кімната використовується як комора, більша — одночасно і як майстерня для ремонту велосипедів, і як кабінет. Проте, головне, звичайно, робота з дітьми. Коли я завітав сюди, вони якраз катались шкільним подвійним, час від часу забігаючи до підвалу з тим чи іншим запитанням до Миколи Івановича.

А сам тренер займається цією роботою з 1979 року, після того як

закінчив факультет фізвиховання у Черкасах. Коли ще був переяславським школярем, захопився велосипедним спортом, згодом виконав норматив майстра спорту. А за роки тренерської роботи виховав чимало гарних спортсменів. Досить назвати лише майстра спорту міжнародного класу В. Козінського, майстра спорту Ю. Аракеяна, І. Менделю, Б. Авраміча, О. Бойправа, Ю. Бутника, П. Єліфанова, Є. Антоненка. Ці люди вже залишили великий спорт і більшість з них зараз знайшли себе в бізнесі. У зв'язку з цим я запитав Миколу Івановича — від кого він хотів би отримати допомогу? Місцевий бюджет надто бідний. Чи не краще було б попросити спонсорської допомоги у колишніх вихованців, нині людей грошовитих, або в інших підприємців?

— Поки що нам безкорисливо допоміг, — говорить тренер — лише керівник фірми "Лендмарк" Валерій Сахник, в минулому теж спортсмен-велосипедист. Поробив і поставив двері, вікна. Правда, до інших я не звертався. Але одна знайома, тренер з баскетболу, прислала комерсантів допомогти дітям (чи то вихати на змагання, чи то купити форму). Більшість сказали, що не мають змо-

ги, а хто й допоміг, то по три-п'ять гривень. Так я вже і не звертаюсь.

— Микола Івановичу, крім тренерської роботи, ви теж займаєтесь бізнесом. То, можливо, вам колишні вихованці думають, що ви їм сам можете допомогти "собі".

— О, той мій бізнес надто малопотужний для цього.

Що ж, безгрошів'я, звичайно, в першу чергу бюджетних коштів перешкоджає розвитку. Наприклад, спортивний велосипед зараз коштує близько 200 грн., але хоча б було за що шини купувати, які так швидко псується. Колишні велосипедисти майже щомісяця брали участь в тих чи інших змаганнях, їздили навіть за кордон — в Румунію. А тепер от завідувачий міським відділом фізкультури та спорту Василь Байло допоміг нещодавно переяславцям з'їздити на велосонку до Борисполя, і це вважається великою удачею. Мок тим переяславські велосипедисти, перші навики яким також давав Микола Горбенко, і сьогодні захоплюють вболівальників своїми успіхами. Так, наш земляк Анатолій Чубар, Леонід Тимченко та Олександр Аракеяня вже рік виступають за один професійний клуб в Бельгії. Всі вони майстри спорту міжнародного класу,

побували в багатьох країнах світу і тепер, крім іншого, заробляють валюгу для української федерації велоспорту. Аджі вони учасники першого дивізіону збірної нашої країни, і нерідко в її складі захищають спортивну честь України.

Тренер Горбенко освідомлений про бже життя і розповідає, що, наприклад, минулий рік особливо вдало склався для Анатолія Чубара, якого, до речі, можна вважати найкращим спортсменом в цій грі. Так от, по-перше, він одружився (тут, в Україні), по-друге, отримав однокімнатну квартиру в місті Славутин, по-третє, нарешті таки виграв престижні змагання "Гранітна стрічка Бретона". І схоже, що його спортивне піднесення не спадає. Бо вже в цьому році він встиг стати чемпіоном України. Тимченко, Аракеяня до Бельгійського клубу запросили після того, як вони виграла престижну гонку серед професіоналів в Єгипті. Леонід тоді був першим, а Олександр другим. Хоча Леонід Тимченко до цього отримував аналогічні запрошення і у Франції, і в Канаді. До речі, в Канаді він близько місяця жив у подружжя (люди вже пенсійного віку) українського походження. І вони навіть пропонували йому залишитись

в цій країні жити постійно. Він відмовився.

Життя за кордоном цікаве. Та назвати його "солодким" для наших хлопців не можна. Надто багато доводиться працювати. Щодня на трьох тренуваннях вони "відкатують" по 200 км.

Майстри спорту Сергій Чмуневич та Юрій Мосур теж починали в ДЮСШ у Горбенка. Вони молодші за віком, і хоча також вже члени збірної України, проте поки що не першого її складу. Вони за індивідуальним графіком (більшість часу проводять на тренуваннях, зборах, змаганнях) навчаються в ледьституті, і в них ще все попереду. Тим часом Микола Іванович тренує ще зовсім юних. Серед них Сергій Стародуб із шостої школи, Вова Котков, Олександр Куриленко, Сергій Юдаєв, Сашко Дорошенко, Руслан Лисенко із другої школи, на погляд тренера, подають добрі надії. Часи змінилися. І хто зна, чи вдасться вивести цих хлопчаків в майстри? Та все ж тренер, як на цьому знімку, провонджує їх в далеку дорогу спорту і життя.

Леонід МІЛЮТІН

